

§ 6

Verksamhetsberättelse och bokslut 2013

Dnr 1.2.1.17-2014

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsberättelse för 2013 och överlämnar den till kommunfullmäktige och revisorerna.
2. Stadsdelsnämnden begär ombudgetering med 0,4 mnkr för ej förbrukade driftmedel avseende åtgärder inför inrättande av naturreservat i Älvsjöskogen.
3. Stadsdelsnämnden begär ombudgetering med 0,2 mnkr av kvarvarande investeringsmedel för parkinvesteringar.
4. Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande.

Beslutsgång

Olle Andretzky (M) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut och nämnden ställde sig bakom detsamma.

Särskilt uttalande (S)

Majvi Andersson m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Om det ska gå att följa resultat över tid är det viktigt att mätinstrumenten inte förändras hela tiden. Det är svårt att följa alliansen år efter år, indikatorer förändras hela tiden, vissa försvinner andra kommer till, frågeställningarna förändras och adekvata jämförelser från tidigare år kan inte göras. Målen för verksamhetsområdena anses oftast helt uppfyllda även om indikatorerna pekar på något annat. T ex anses kfs mål för verksamhetsområdet ”Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg” uppfyllt trots att nio indikatorer visar gult och en indikator visar rött av de totalt 24 indikatorerna. Alliansens sätt att skriva verksamhetsberättelser och redovisa måluppfyllelser borde genomgå en kvalitetsanalys.

Barnomsorgen är ett område där det finns tydliga skillnader mellan Socialdemokraternas politik och den som förs av stadsdelens nuvarande majoritet. Det som är positivt är att stadsdelen inom några områden kan visa på indikatorer som går åt rätt håll. Bland annat är det glädjande att stadsdelen fortsätter att öka andelen förskollärare. Man ligger nu knappt under 50 procent. Det tyder på att förvaltningen verkligen anstränger sig när det gäller rekryteringar.

Även Socialdemokraterna vill att Älvsjös förskolor ska vara förskolor av världsklass. Vi får hoppas att vi är på väg dit. Ibland är det svårt att följa utvecklingen över tid. Indikatorer som utgår och årsmål som skrivs ned varje år. Indikatorn "Personalens bedömning av förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling" har mellan 2012 och 2013 sänkts från 3.6 till 3.4. Samma sak med indikatorn om andelen nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande. Där har årsmålet de tre senaste åren gått från 82 procent till 78 procent och är för 2013 76 procent.

Det kan tyckas bedrägligt om medborgarna förleds tro att stadsdelens förskolor uppvisar kvalitetsförbättringar som inte är reella utan beror på nedskrivna årsmål. Vi Socialdemokrater menar att det finns en gräns för var personal och förskolechefer förmår att uträtta. Tills sist blir det ändå en fråga om resurser.

Eftersom nämnden har det yttersta ansvaret för förskoleverksamheten även för de privata förskolorna anser vi att deras arbete och måluppfyllelse för Älvsjöbarnen borde redovisas.

Det är en mager berättelse avseende barn och unga under rubriken "Fritidens verksamheter ska erbjuda utvecklande aktiviteter och en trygg miljö". Mötesplatserna vid Johan Skytteskolan respektive Solbergaskolan nämns överhuvudtaget inte. Finns det inte längre någon kontinuerlig fritidsverksamhet för de yngre ungdomarna? Är den verksamheten i likhet med Nätverkshuset för ett par år sedan, nedlagd i tysthet och utan föregående beslut? Mötesplatserna, parklekar och sommaraktiviteter har inga indikatorer och mätbara mål. Efter sju år i majoritetsställning klarar inte alliansen att redovisa resultat och måluppfyllning när det gäller de båda mötesplatserna för yngre ungdomar. Det är mycket otillfredsställande att alliansen som svek de riktigt unga genom att lägga ner två fritidsgårdar 2007, år efter år fortsätter att ignorera de yngre ungdomarnas behov. Noterbart är också att Ungdomens Hus visar vikande tendenser. Målet om andel nöjda ungdomar nås inte och andelen ungdomar som känner sig trygga på Ungdomens hus har också minskat.

Kvalitet och valfrihet påstås utvecklas och förbättras. Ett omfattande arbete görs av stadsdelens medarbetare för att informera de boende i Älvsjö om vilka valmöjligheter som finns. Vi tror det vore bättre om resurserna i stället lagts på att utveckla och förbättra verksamheterna. Ett exempel är hemtjänsten där Älvsjö inte kan skryta med några goda resultat. Enligt det åtgärdsprogram som beslutade efter 2011 då Älvsjö skamligt nog kom sist av alla kommuner vid Socialstyrelsens och stadens mätningar, har förvaltningen bl a arbetat med fokusgrupper. De områden som fokusgrupperna i sin första redovisning identifierat vara i behov av kvalitetshöjning är att hemtjänsten ska komma i tid, meddela om de blir försenade eller uteblir och att man ska få den insats man är bedömd att få. Så illa är det ställt med hemtjänsten i Älvsjö att de som är i behov av den fortfarande två år efter den fatala mätningen, måste framhålla det mest basala – att hemtjänsten kommer i tid och gör det de har åtagit sig att göra – som kvalitetshöjning.

Alliansens rigida hållning till vilka som får en plats på servicehuset har till slut gett ett mycket trist resultat. 31 lägenheter på Älvsjö Servicehus har friställts. Det är en chimär att tala om äldres valfrihet när de nekas ett boende på servicehuset för att i stället tvingas bo kvar i eget boende med hemtjänst så länge som möjligt. Vi Socialdemokrater har som mål att de äldre själva ska ha ett stort inflytande på var de vill bo. Men alliansens sparsamhet på Älvsjös äldre har gett fina siffror i bokslutet. Äldreomsorgen visar på ett stort överskott.

Individ och Familj inklusive socialpsykiatri och Stöd och service till personer med funktionsnedsättning är områden där måluppfyllelsen är dålig. Verksamheterna redovisar betydande underskott. I dagsläget talar inget för att behovet av insatser kommer att minska, verksamheterna arbetar med svåra ärenden men med krav att hålla budget. Genomlysning av verksamheterna och analyser av behov och insatser och beräkning av kostnader måste till. Vi tror att behovet för mer stöd och hjälp är större än ekonomin tillåter och vi känner oss oroade för att det finns risk för att adekvata hjälpinsatser försenas eller uteblir. Inom socialpsykiatri och för personer med funktionsnedsättning finns flera indikatorer som visar endast delvis nådda mål eller mål som inte är nådda alls. Brukarnas nöjdhet med bemötandet är fortsatt för lågt och vi saknar den analys som utlovades 2012.

Parkskötseln har under året fått försämrat betyg i medborgarenkäten. Förklaringen tros vara att medborgarnas missnöje med den miserabla snöröjningen påverkar omdömet. Det tror vi inte alls. Mot bakgrund

av den omfattande skadegörelse som skedde i Älvsjö centrum under våren och sommaren, med bränder i Medborgarhuset, sönderslagna fönster i flera affärer och banker, bilbränder, tidvis polisbevakning varje kväll, osv, är det inte alls underligt att den oro och missnöje som uppstått kring detta spiller över på hur stadsdelens gemensamma ytor sköts. Älvsjöborna, framförallt i centrala i Älvsjö, har varit missnöjda med hur buskar och träd fått växa och t o m skymma gatubelysningen men det var först när de ideella nattvandrarerna påpekade problemen som en uppröjning skedde mot slutet av året. Det är slående hur alliansen år efter år slår dövörat till när medborgarna försöker tala om hur de upplever sin närmiljö och hembygd. Vi menar att det är nödvändigt att väga in otryggheten som många upplever i Älvsjö och som vid ett otal tillfällen rapporterats muntligt och skriftligt till nämnden från oroade medborgare. Det är också kring utemiljön de flesta medborgarförslagen kommit in. Älvsjöborna är måna om ändamålsenlig, fungerande och trevlig miljö i våra parker och det har de all rätt att förvänta sig.

Ett återkommande inslag under 2013 har varit medborgares klagomål över otrygghet i Älvsjö centrum och runt Prästgårdsgården. Nämnden har haft flera besök där frågan tagits upp av oroliga invånare, oppositionen har ställt frågor och lagt skrivelser efter att ha blivit kontaktade av medborgare och även majoriteten har visat att de ser med bekymmer på utvecklingen. Men det berörs bara med några få ord i verksamhetsberättelsen. En av Älvsjös stora frågor sedan flera år sopas under mattan. Älvsjöborna får lära sig att deras klagomål och synpunkter inte räknas ifall de framförs muntligt på ett öppet möte inför nämnden. Endast papper eller mejl räknas och redovisas.

Miljömålen är som vanligt när det gäller alliansen lågt satta. Man arbetar bara med de egna verksamheterna och inte utåtriktat för att få medborgarna att t ex källsortera, öka andelen ekologiska livsmedel, spara el, cykla eller använda kollektivtrafiken i stället för bilen. Vi socialdemokrater har en kraftfullare politik för miljöfrågorna som omfattar hela Älvsjö.

Alliansen vill vara en attraktiv arbetsgivare. Samtidigt har de som målsättning att sälja ut verksamheterna, göra sig av med alla anställda och tvinga dem att söka jobb hos privata utförare. Målsättningen klaras inte av på de tre viktiga områdena Sjukfrånvaro, Andel medarbetare som erbjuds heltid och Erbjudna medarbetarna tillgänglig och bra arbetsmiljö. NMI när det gäller den psykosociala arbetsmiljön har sjunkit till 64. Trots stora satsningar är sjukfrånvaron fortsatt hög. Sammantaget väcker det frågor. Arbetar medarbetarna under för stor stress och press? Vi saknar analys och uppgifter t ex berör inte

verksamhetsberättelsen omsättningen av medarbetare vare sig i chefspositioner eller i verksamheterna.

Vi noterar med sorg i hjärtat att kulturfrågorna inte ges särskilt stort utrymme i årsberättelsen utöver att ett antal föreningar har fått bidrag. I en tid då barnfattigdomen (vi tvekar inte inför det ordet) ökar, är det viktigt att alla barn får tillgång till kulturupplevelser i sin närmiljö. I försörjningsstödet ingår inte SL-kort och det innebär ofta att föräldrarna inte har ekonomiska möjligheter att ta ut sina barn ens på gratisaktiviteter runt om i staden om det är förenat med resor. Därför är behovet av kulturupplevelser för barn på hemmaplan stort, men alliansens verksamhetsberättelse för 2012 har inte mycket mer att berätta om vad man gjort för att fylla behovet utom att barn och unga ägnar sig åt egenaktiviteter.

I redovisningen av nämndens arbete och ärenden slår det tydligt igenom hur avlövad stadsdelsnämnden blivit. Av nämndens 183 ärenden har endast 34 (knappt 19 procent) varit beslutsärenden inklusive de fasta beslutsärendena som budget, verksamhetsplan, verksamhetsberättelse tertialrapporter, val- och delegationsbeslut. Närdemokrati är inget som alliansen eftersträvar.

Under året har 185 synpunkter och klagomål influtit varav 41 rört klagomål som avser insatsernas utförande eller utebliven insats inom verksamhetsområdet äldre och funktionsnedsatta. För verksamhetsområde för barn, ungdom och vuxna är det 47 och stadsmiljö 50 synpunkter och klagomål. När det gäller snöröjningen som utpekats som orsak till att Älvsjö upplevs som otryggt redovisas märkligt nog inga inkomna klagomål eller synpunkter alls bland de 38 frågor som hänvisats till annan ansvarig förvaltning.

Slutligen konstaterar vi att med det socialdemokratiska budgetförslaget för 2013 hade betydligt större resurser och andra förutsättningar funnits för verksamheterna inom Älvsjö stadsdelsnämndsområde.

Särskilt uttalande (MP)

Viktor Morawski m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

För att börja med det positiva så gör Älvsjö stadsdelsnämnd ett mindre överskott för 2013 men det blir ändå tydligt när man läser 2013 års verksamhetsberättelse och bokslut att den styrande majoriteten satsar för lite resurser på de verksamheter som stadsdelsnämnden ansvarar för. Mer resurser hade inneburit att

nämnden kunnat sätta högre mål för verksamheten vilket i sin tur hade lett till bättre verksamhet för de som nyttjar stadsdelsnämndens tjänster men även mer nöjda medarbetare.

Älvsjö centrum som på många sätt är den del av stadsdelen som de flesta stockholmare har en bild av har nu varit en byggarbetsplats under många år och det återstår åtminstone 1,5 år innan Älvsjö centrum är helt färdigt. Det är naturligtvis positivt att centrum får ett lyft men bygget har gått på tok för långsamt. Här borde majoriteten agerat tidigare och inte låtit bygget blivit försenat på det sätt som nu blivit. Den boendedialog som genomfördes under hösten 2013 med syfte att identifiera förbättringsområden blev lyckad och förhoppningsvis kommer ett stort antal av de förslag som lämnades in bli verklighet under de kommande åren.

Att målet inom miljöområdet anses vara helt uppfyllt är inte speciellt märkligt i och med att målen är så pass lågt satta. Det är naturligtvis bra att andelen ekologiska livsmedel är 25% men om den politiska viljan hade funnits skulle det inte vara omöjligt att nå åtminstone 50% inom en snar framtid. Målet att Älvsjöborna ska vara nöjda med idrottsmöjligheterna i Älvsjö anses vara helt uppfyllt, vilket känns något märkligt när vi alla vet vilken brist som råder på idrottshallar och att det under de kommande åren dessutom kommer rivas två hallar i kv Kabelverket. Det nya utegymmet i Älvsjöskogen har dock blivit en mindre succé. När det gäller kultur för barn och ungdomar visar förskoleundersökningen att det återstår en del arbete innan föräldrarna är nöjda med de kulturupplevelser som erbjuds.

När det gäller att Älvsjö ska upplevas som en trygg, säker och ren stad så har resultatet sjunkit under 2013. Att Älvsjö upplevs som mindre tryggt efter de vandaliseringar som ägde rum under våren är inte speciellt förvånande och med största sannolikhet kommer nöjdheten öka igen nästa år. Däremot när det gäller nöjdhet med skötsel av park och grönområden som också sjunkit och nu nästan är nere på 50% så är det inte lika enkelt att hitta en trovärdig förklaring. Kanske är det så enkelt att älvsjöborna är mindre nöjda för att skötseln blivit sämre jämfört med tidigare år? Dessutom minskar andel älvsjöbor som upplever att de fått god service när det varit i kontakt med nämndens verksamheter. Förhoppningsvis kan det projekt som inleddes under 2012 få upp dessa siffror annars krävs fler åtgärder.

Inom förskolan finns det en del positiva tendenser som till exempel att andelen förskollärare ökar. Samtidigt vet vi att kvalitén mellan de olika förskolorna inom stadsdelsförvaltningens område skiljer sig ganska markant. För att höja kvalitén hos de förskolor med sämst

resultat krävs kraftfulla insatser. Andel förskolebarn per anställd ökar och når inte KFs årsmål trots att det borde vara tvärtom och även andel nöjda föräldrar är lägre än KFs årsmål. Ett stort antal föräldrar har anmält intresse för föräldrastödsprogrammet och fler kommer gå programmet under 2014 vilket är mycket positivt.

Nöjdheten hos brukarna inom daglig verksamhet, korttidsboende samt inom biståndsbedömd dagverksamhet har sjunkit markant jämfört med 2012. Åtgärder har satts in för att öka nöjdheten inom dessa områden och förhoppningsvis innebär inte dessa satsningar att nöjdheten inom andra områden sjunker. Generellt sätt finns en hel del arbete kvar att göra för att få de företag som levererar hemtjänst att höja kvalitén och inom detta område arbetar förvaltningen och nämnden gemensamt framåt.

Dessvärre kan det konstateras att sjukfrånvaron fortfarande är hög och under 2013 steg sjukfrånvaron ytterligare inom stadsdelsförvaltningen. Vi är medvetna om att det har gjorts insatser men ändå verkar resultaten utebli. Det borde vara möjligt att få ner sjukfrånvaron till lägre nivåer med rätt metoder och gott ledarskap.

Särskilt uttalande (V)

Emelie Roxby Schüsseleder m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Verksamhetsberättelsen bygger på den moderatledda politiska majoritetens budget, som på viktiga områden skiljer sig från vad vårt parti står för. Den speglar inte hela nämndens verksamhet, utan bara den del som drivs i kommunens regi. Att nämnden har bidragit till att uppnå kommunfullmäktige inriktningsmål blir tomma ord då verkligheten redogör för något annat.

Älvsjös barn - Att snittet för antal barn per grupp i Älvsjö är 16 barn/avdelning säger inte något när vi vet att fler av förskolorna har upp till 20 barn per avdelning.

Älvsjös föräldrar – Att inte ens hälften av föräldrarna enligt förskoleundersökningen är nöjda med de kulturupplevelser som deras barn erbjuds i förskolan som t ex besök på teater, konserter och museer.

Älvsjös familjer - Att kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskar, som antalet bidragshushåll, innebär inte per automatik att familjernas behov av ekonomiskt stöd minskar.

Älvsjös unga – Att Älvsjös medborgare känner sig allt mer otrygga enligt stadens medborgarenkät utifrån de oroligheter som har ägt rum med vandalisering. Att satsa resurser under dagtid – borde inte per automatik innebära en avsaknad av dem på kvällarna.

Älvsjös äldre - Att drygt hälften av omsorgstagarnas upplever att de inte kan påverka hur hjälpen utförs, det vill säga hemtjänst i ordinärt boende. Och att en huskropp på Älvsjös servicehus har avvecklats. Många klagomål som nämnden har mottagit handlar både om utebliven insats som insatsernas utförande.

Älvsjös klagomål – Att Älvsjös medborgare ger parkskötseln ett försämrat betyg i medborgarenkäten, utifrån missnöjet med snöröjningen. Ett område som borde, men som idag, inte ligger under stadsdelsnämnden.

Älvsjös valfrihet - Att prata om valfrihet när valmöjligheterna är begränsade. Drygt hälften av brukarna inom omsorg om personer med funktionsnedsättning upplever att de inte har möjlighet att välja och påverka insatsens utformning.

Älvsjös medarbetare – Att sjukfrånvaron är fortsatt för hög och att två av fem medarbetare inte är nöjda med den psykosociala arbetsmiljön.

Att verksamheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt inom individ- och familjeomsorg är kraftigt underbudgeterade.

Med mer resurser i omsorgerna, socialtjänsten och förskolan hade vi förbättrat kvaliteten samtidigt som vi hade kunnat ge våra anställda en rimligare arbetsbelastning och en bättre arbetsmiljö.
